

ságuk megnyíltakor - részükre haladéktalanul megküldött alapszabályt írásbeli nyilatkozatukkal elfogadják.

(4) A munkaviszony megszűnésével a munkavállaló MRP-ben való részvételi jogosultsága is megszűnik, kivéve, ha a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 87/A. §-ának (1) bekezdése szerint nyugdíjasnak minősülő munkavállaló a munkaviszonyának rendes felmondással, közös megegyezéssel vagy az Mt. 88. §-ának (2) bekezdése szerint történő megszüntetése esetén a részvételi jogosultságának fenntartása mellett dönt. Ez esetben azonban nem illetik meg az addig megszerzett vagyonrészek tekintetében a nyugdíjasokat e törvényben szabályozott kedvezmények. Az alapszabály a nyugdíjas résztvevő további részesedési és döntéshozatali jogosultságát szabályozhatja, azt feltételhez kötheti. Ennek során a nyugdíjas résztvevő számára legalább olyan mértékű részesedést kell biztosítani, amely őt a nyugdíjazásának évében vagy - ha a nyugdíjas ezt kívánja - az ezt megelőző 1-3 évben kapott rendszeres havi munkabér [9. § (2) bekezdés] átlagos összegének 25%-a alapján megilletné. A nyugdíjas résztvevő számára legalább ugyanilyen arányú szavazati jogot is biztosítani kell. A nyugdíjas résztvevők jogainak korlátozása esetén a közgyűlésről távol maradt nyugdíjas résztvevőt a határozatképesség megállapítása során figyelmen kívül kell hagyni.

Indokolás:

Ha a nyugdíj korhatárt elérő munkavállaló nem megy nyugdíjba, nyilvánvalóan az MRP törvényben a nyugdíjasokra vonatkozó kedvezményeket nem veheti igénybe. Jogviták megelőzése céljából indokolt azonban ezt deklarálni.

A jogaiban korlátozott nyugdíjas azonban kevésbé érdekelt minden MRP közgyűlésen megjelenni, ezért a többi MRP résztvevő érdekeinek védelme céljából célszerű távolmaradását a határozatképesség megállapításánál figyelmen kívül hagyni.

(5) Ha a munkavállaló munkaviszonya a munkáltató személyében bekövetkező jogutódlás eredményeként más munkáltatónál folytatódik, a munkavállalónak a jogelőd munkáltatónál fennálló MRP-ben való részvételi jogosultsága abban az esetben marad fenn, ha a jogutódlás időpontjában a jogelőd munkáltatót vagy ennek a számviteli törvény szerint konszolidálásba bevont vállalkozását a szavazatok több mint fele megilleti a jogutód munkáltató döntéshozó szervében. Az alapszabály ugyanakkor előírhatja, hogy a munkavállalók tulajdonszerzési jogosultsága nem haladhatja meg a konszolidálásba bevont vállalkozás MRP vagyonhoz való hozzájárulását.

Indokolás:

Értelemszerű, hogy más társaságnál dolgozó munkavállaló csak annak a társaságnak az MRP vagyonhoz való vagyoni hozzájárulásából részesülhet, amelynek munkavállalója.

(6) MRP állami vállalat, állami költségvetési szerv, leányvállalat, valamint az egyes jogi személyek vállalatának Korlátolt felelősségű-, vagy részvénytársasággá történő átalakulása során is indítható. A szervezőbizottság kérésére az állami vagyongazdálkodó szervezet az állami vállalat elkülönült szervezeti egységének vagyonát elvonhatja és társasággá alakíthatja abból a célból, hogy ott MRP induljon. Ezekben az esetekben a társaságot e törvény alapján megillető jogokat az a vagyongazdálkodó szervezet gyakorolja, amely mint alapító vesz részt az átalakulási folyamatban.

Indokolás:

Az MRP törvény 1992. évi megalkotásakor tömegszerű feladatként az állami vállalatok privatizálása jelent meg. ezért elkerülte a törvényelőkészítők figyelmét az állami költségvetési szervek gazdasági társasággá átalakítása, s így erre nem tért ki törvényhozás sem az MRP, sem pedig a privatizációs törvény előkészítése során. Ekként állt elő az a nem megmagyarázható helyzet, hogy az állami költségvetési szervekből alakult gazdasági társaságok munkavállalói nem részesülhetnek privatizációs kedvezményekben, bár stratégiai jelentőségű társaságokról van szó, mint pl. a Ferihegyi repülőtér működtető Budapest AIRPORT Zrt. munkavállalóiról. Ennek a privatizációja 2005-ben zajlott le, s a munkavállalói számára nem nyílt meg lehetőség kedvezményes vételre. Ez azonban ma is időszerű kérdés, ezért indokolt mielőbb rendezni.

Indokolás:

Érdemben előző indokok erre a területre is érvényesek: 1992-ben nem volt időszerű kérdés a hitel- és biztosító inézetek privatizálása, ezért az MRP törvény e helyeken tiltotta az MRP-t, s ez benne maradt a törvényben, bár ott a munkavállalók már régóta szerezhettek más formákban résztulajdont.

2. § (1) Ha a munkavállalók legalább 25%-a MRP keretében vagyonrészt kíván szerezni, e célból írásban 3 fős szervezőbizottságot kell megbízni. Ha az állami vállalat elkülönült szervezeti egységének vagyonát a vagyongazdálkodó szervezet MRP indításának céljából vonja el, a 25%-os részvételi arány kiszámításának alapja a vállalat elkülönült szervezeti egységénél foglalkoztatott munkavállalók létszáma. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha társaság valamely elkülönült szervezeti egységét értékesíti. A szervezőbizottság azokkal a tulajdonosokkal, akik vagyonrészüket a munkavállalók által megalakítandó szervezet számára el kívánják adni, a megbízók nevében, velük egyeztetve - a szervezet megalakulása esetére - megállá-

podik az értékesítés feltételeiben, különösen a szolgáltatásban és ellenszolgáltatásban, részletfizetés esetén annak feltételeiben, valamint a szerződést biztosító mellékkötelezettségekben.

Indokolás

Nagyvállalatok decentralizálása során ma is időszerű a **társaság valamely elkülönült szervezeti egységének kiszervezése értékesítés útján. Ma ez időszerű a BA Zrt-nél.** Az MRP törvény 1992. évi megalkotásakor tömegszerű feladatként azonban az állami vállalatok privatizálása jelent meg, ezért elkerülte a törvényelőkészítők figyelmét második ütemben a már gazdasági társasággá átalakult társaságokra is kiterjeszteni ez esetre az MRP Szervezőbizottság megalakításához szükséges létszám számítási alapjának a törvénybefoglalását. A gyakorlatban ezt már sok helyen alkalmazták, pl. a MÁV Rt.-nél az 1990-es éveken több egységét alakították át társasággá MRP részvételével e módon. Most a BA Zrt-nél időszerű és vitaalapot képez. Még a komolyabb jogviták kialakulása előtt célszerű a szabályozást e területre kiterjeszteni.

(2) Ha az állami vagyonkezelő szervezet által történő értékesítés esetén lehetőség van Egzisztencia hitel igénybevételére, a vagyonértékesítési pályázat határideje 35 napnál kevesebb nem lehet. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha az állami vagyonkezelő szervezet részletfizetést enged.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt megállapodás teljesíthetőségéről a szervezőbizottság megvalósíthatósági tanulmányt (a továbbiakban: tanulmány) köteles készíttetni. Ennek tartalmaznia kell azt, hogy a megállapodásban meghatározott feltételek mellett a társaság pénzügyi helyzete lehetővé teszi-e a munkavállalók által megszerezni kívánt vagyonrészek vételárának és kamatainak törlesztését, és azt, hogy milyen mértékű tulajdoni részesedés és milyen névértékű részvények esetén valósítható meg a program. A tanulmányt a társaság ellenjegyzi annak igazolásául, hogy az abban foglaltak szakmailag megalapozottak.

(4) A társaság köteles biztosítani a tanulmány elkészítéséhez igényelt adatokat. A tanulmány elkészítésével kapcsolatos költségek - a szervezet megalakulása esetén - a társaságot terhelik.

3. § (1) A szervezőbizottság hitelkérelemmel fordulhat valamely hitelintézethez, illetve a vagyonrészt eladó tulajdonos számára részletfizetésre tehet ajánlatot.

(2) A hitelvizsgálat eredményeképpen a hitelintézet hitelígérvényt állíthat ki, az eladó tulajdonos pedig olyan nyilatkozatot tehet, hogy a részletfizetési ajánlatot a szervezet megalakulása esetén elfogadja.

(3) A szervezet alakuló közgyűlését a szervezőbizottság hívja össze. Ehhez az előbbieken túl az is szükséges, hogy a társaság közgyűlése (taggyűlése) - a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvényben (a továbbiakban: Gt.), szer-

ződésben (a társaság alapszabályában) foglaltak szerint - a szervezet megalakításához hozzájáruljon.

(4) Hozzájárulás esetén a társaság tagjait (részvényeseit) - a Gt. vagy szerződés (a társaság alapszabálya) alapján - megillető elővásárlási jog a szervezet számára felajánlott vagyონrész tekintetében nem gyakorolható.

3/A. § Ha a vagyónrészt nem az állam vállalkozói vagyónát kezelő szervezet értekesíti, és a vagyónrészt eladó tulajdonos a megvalósíthatósági tanulmány elkészíttetését, valamint annak társasági ellenjegyzését nem kívánja, vagy a társaság a szervezetet terhelő hitel visszafizetésének, illetve a részletfizetés teljesítésének biztosítására kezességet vagy bármely más kötelezettséget (a továbbiakban: kezesség) nem vállal, a 2. § (3) bekezdésében és a 3. § (3) bekezdésének második mondatában foglalt rendelkezést nem kell alkalmazni.

3/B. § (1) A szervezet a működése során a társaság tulajdonosaitól az MRP keretében újabb vagyónrészeket is megvásárolhat. Az erre irányuló ügyletet a szervezet ügyintéző szerve készíti elő, annak megkötése tárgyában pedig a közgyűlés dönt.

(2) A megvalósíthatósági tanulmány elkészíttetésével, illetve a társaság hozzájárulásával kapcsolatos rendelkezéseket (ideértve a 3/A. §-ban foglaltakat is) az újabb ügylet tekintetében megfelelően alkalmazni kell.

Az MRP szervezet megalakulása

4. § (1) A szervezet a munkavállalók által, az őket foglalkoztató társaságban tulajdoni részesedés szerzése és a tulajdonosi jogok együttes gyakorlása céljából önkéntesen létrehozott, önkormányzattal és nyilvántartott résztvevőkkel rendelkező jogi személy. Az alapszabály e bekezdésben foglalt céltól nem térhet el.

(2) A szervezet által megszerzett vagyónrész a szervezet tulajdonába kerül, amely ezeket az e törvényben és az alapszabályban foglalt feltételeknek megfelelően a résztvevők tulajdonába adja.

(3) A szervezet megalakításához az szükséges, hogy a társaság munkavállalóinak legalább 40 százaléka a szervezet megalakulását az alakuló közgyűlésen - személyesen gyakorolt szavazati jogával élve - kimondja, az e törvényben foglalt követelményeknek (9. §) megfelelő alapszabályát megállapítsa, továbbá ügyintéző szervét megválassza.

Indokolás:

Az MRP szervezet a bírósági nyilvntartásba vétellel **válik jogi személlyé (MRP tv. 5. § /2/ bek.) és ezzel jöképessé (Ptk. 28. § /4/ bek.),** azaz az MRP szervezet ez időtől szerezhethet jogokat és vállalhat kötelezettségeket. A gyakorlat os

ezért az MRP Szervezőbizottság működését ez ideig fenntartja. Nem elégséges tehát a szervezet formális megalakulása, ami előfeltétele a bírósági bejegyzésnek..

(4) Egy munkavállaló egyidejűleg csak egy szervezetben vehet részt.

BH2004. 150. III. *Az MRP Szervezet működésének megkezdésekor maga szerzi meg az ÁPV Rt. által felajánlott részvények tulajdonjogát [1992. évi XLIV. tv. 4. §, 1995. évi XXXIX. tv. 56. § (1) és (2) bek.].*

5. § (1) A szervezet megalakulását követően kérni kell annak bírósági nyilvántartásba vételét. A kérelemhez mellékelni kell az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét, a szervezet alapszabályát, valamint - ha annak megszerzése a 3/A. § alapján nem mellőzhető - a társaság hozzájáruló nyilatkozatát [3. § (3) bekezdés].

(2) A szervezet nyilvántartásba vétele nem tagadható meg, ha alapítói az e törvényben foglalt feltételeknek eleget tettek. A szervezet a nyilvántartásba vétellel válik jogi személyyé. A szervezet nyilvántartásba vételével a szervezőbizottság megszűnik.

Indokolás:

Lásd eközö §-nál.

BH1994. 565. *A bíróságnak a munkavállalói résztulajdonosi program keretében működö szervezet bírósági nyilvántartásba vételét - végrehajtási rendelet hiányában is - el kell rendelnie [1992. évi XLIV. tv. 5. § (2) bek.].*

6. § (1) A szervezetet a székhelye szerint illetékes megyei bíróság, illetve a Fővárosi Bíróság (a továbbiakban együtt: bíróság) veszi nyilvántartásba.

(2) A bíróság a nyilvántartásba vételről nemperes eljárásban soron kívül határoz. A bíróság a nyilvántartásba vételről szóló határozatot megküldi az ügyészségnek.

(3) Az alapszabály adatainak megváltozását a változás megtörténtétől számított 30 napon belül be kell jelenteni a bíróságnak.

Az MRP szervezet működése

7. § (1) A szervezet legfelsöb szerve a résztvevök összességébö álló közgyűlés.

(2) A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- a) az alapszabály megállapítása és módosítása;
- b) az éves költségvetés meghatározása;
- c) az ügyintéző szerv megválasztása és visszahívása, tagjai díjazásának megállapítása;
- d) az ügyintéző szerv éves beszámolójának elfogadása;
- e) a résztvevök tulajdonába kerülö vagyronrészt mértékének megállapítása;

f) döntés a hitelfelvétel, illetve részletfizetés feltételeinek elfogadásáról, az újabb vagyონrész megvásárlásáról, valamint a résztvevők - vagyónrészük erejéig történő - egyetemleges felelősségvállalásának elhatározásáról;

g) döntés a társaság közgyűlésén (taggyűlésén) napirendi pontként szereplő ügyben képviselendő álláspontról, kivéve azokat az ügyeket, amelyek tekintetében a szervezet alapszabálya az ügyintéző szervet jogosítja fel az álláspont kialakítására;

h) határozathozatal mindazon további ügyben, amelyet az alapszabály a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utal.

(3) A közgyűlést szükség szerint, de legalább évente egyszer össze kell hívni. Össze kell hívni a közgyűlést akkor is, ha azt a bíróság elrendeli, illetőleg, ha a résztvevők egyharmada, vagy az alapszabályban meghatározott ennél kisebb hányada - az ok és a cél megjelölésével - kívánja.

(4) A közgyűlés az alapszabályban meghatározott módon részközgyűlés - több telephellyel rendelkező társaság esetén -, küldöttgyűlés formájában is megtartható azzal, hogy egy küldött legfeljebb 10 résztvevőt képviselhet. Az MRP résztvevők közgyűlés tartása nélkül is határozhatnak - az alapszabály módosítását, a szervezet megszüntetését és a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyását kivéve a taggyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben. A közgyűlés tartása nélküli döntéshozatal során is irányadóak e törvénynek a résztvevők szavazati jogának számítására, gyakorlására és a határozattervezet elfogadásához megkívánt szavazatarányra vonatkozó rendelkezései. A közgyűlés tartása nélküli döntéshozatal esetében a határozatot az utolsó szavazat beérkezését követő napon kell meghozottnak tekinteni. A szavazás eredményéről az MRP elnöke a résztvevőket az utolsó szavazat beérkezését követően - ha az alapszabály rövidebb határidőt nem ír elő - nyolc napon belül írásban tájékoztatja.

Indokolás:

Az MRP tipikus személyi egyesülés. A gazdasági társaságok közül a korlátozott felelősségű társaságnál, mint személyi egyesülésnél a tagok taggyűlés tartása nélkül is határozhatnak - a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyását kivéve - a taggyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben. (Gt. 147. § /1/bek.)) A taggyűlés tartása nélkül döntésre bocsátott határozat tervezetét írásban és - ha a társasági szerződés ennél rövidebb határidőt nem állapít meg -, a döntésre legalább nyolc napot biztosítva kell a tagokkal közölni (Gt. 148. § /1/ bek.).

Gyakorlati tapasztalat, hogy a nagy létszámú MRP szervezetek közgyűlései is egy idő után elnéptelenednek és jellemzővé válik a határozatképtelenség miatt megismételt közgyűlés. Ugyanekkor írásbeli megkeresésre az érdemi kérdésekre a többség mindig válaszol. További előnye a hitelesség, mert mindenki közvetlenül szavaz, nem meghatalmazott útján.

5) A közgyűlés határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza. A határozathozatal során - a (6) bekezdésben foglalt kivétellel - minden résztvevő egy szavazattal rendelkezik és szavazati jogát csak személyesen, vagy olyan résztvevő által képviselve gyakorolhatja, aki rajta kívül legfeljebb további egy résztvevőt vagy vele együtt a szervezet összes résztvevője legfeljebb 3 százalékának megfelelő számú résztvevőt képvisel. Ha az egy meghatalmazott által képviselhető résztvevők számának számítása során az eredmény tört szám, az minden esetben felfelé kerekítendő egész számmá. Az alapszabály módosításához - az adatváltozás miatti módosítás kivételével - a résztvevők legalább 25 százalékának személyes jelenlétében megtartott közgyűlés kétharmados szótöbbséggel hozott határozata szükséges. A szervezet önkéntes megszüntetéséhez a résztvevők több, mint 50 százalékának személyes jelenlétében megtartott közgyűlésnek a résztvevőket megillető összes szavazat több, mint felét kitevő szótöbbséggel hozott határozata szükséges. .

Indokolás.

Állandó vita a képviselhető személyek számának meghatározása során a kerekítés. Emberekről lévén szó, kézenfekvő, hogy mindig felfelé kerekítsünk.

A szervezet önkéntes megszüntetése kérdésében fontosságára tekintettel indokolt kikötni az összes szavazatszám egyszerű többségét.

(6) A tulajdonosi jogok gyakorlásával kapcsolatos ügyekben a résztvevőt a 18. § (1) bekezdése szerinti számláin nyilvántartott vagyონrésze arányában, legfeljebb azonban a szervezet által az MRP keretében vásárolt vagyónrészek 5 százalékos mértékéig, nyilvántartott vagyónrészek hiányában pedig a szervezet alapszabályában meghatározott mértékben illeti meg a szavazati jog. Ez a rendelkezés a résztvevő által a szervezet képviseletében gyakorolt szavazati jogra nem vonatkozik. A tulajdonosi jogok gyakorlásával kapcsolatos ügyek körét az alapszabály megállapíthatja

8. § (1) Az ügyintéző szerv elnökét és tagjait a közgyűlés titkos szavazással, határozott időre választja meg.

(2) Az ügyintéző szerv az elnöke útján képviseli a szervezetet harmadik személlyel szemben, továbbá bíróságok és más hatóságok előtt. A közgyűlés azonban az elnök mellett vagy helyett az ügyintéző szerv más - alapszabályban megnevezett - tagját is megválaszthatja a szervezet képviselőjének.

(3) Ha az alapszabály eltérően nem rendelkezik, az ügyintéző szerv valamennyi tagja jogosult az ügyvezetésre.

(4) A szervezet ügyintéző szervének tagja lehet bármely személy, aki nincs eltiltva a közügyek gyakorlásától. A tagok legalább felét a szervezetben részt vevők közül kell megválasztani. Ha a szervezet tartozásának teljesítéséért a társaságot kezes-

ség terheli - ennek fennállása alatt - az ügyintéző szerv legfeljebb egyharmadát a társaság delegálhatja.

(5) Az ügyintéző szerv tagjai tevékenységükért a polgári jog általános szabályai szerint felelnek.

(6) Ha a társaság munkavállalóinak legalább egynegyede a szervezet résztvevője, és a szervezet vagy annak legalább egy résztvevője tagja az MRP szervezetek országos szövetségének (a továbbiakban: szövetség), annak előzetes egyetértése szükséges az ügyintéző szerv - társasággal munkaviszonyban álló - választott tagjának (ideértve az ügyintéző szerv elnökét és képviselőjét is)

a) kirendeléséhez,

b) a tizenöt munkanapot elérő kiküldetéséhez,

c) az Mt. 150. § (1) bekezdésén alapuló más munkáltatónál történő foglalkoztatásához, az átirányításához, ha ez a munkavállaló más munkahelyre való beosztásával jár, továbbá

d) munkaviszonyának a munkáltató által rendes felmondással történő megszüntetéséhez.

(7) A választott taggal szemben alkalmazandó rendkívüli felmondás előtt előzetesen ki kell kérni a szövetség véleményét, illetve az Mt. 109. § szerinti jogkövetkezmény alkalmazásáról, valamint a változó munkahelyre alkalmazott tisztségviselő más munkahelyre való beosztásáról a szövetséget előzetesen értesíteni kell.

(8) Ha a szervezet vagy annak legalább egy résztvevője nem tagja a szövetségnek, a (6) és (7) bekezdésekben meghatározott jogokat a szervezet közgyűlése gyakorolja.

(9) A szövetség (közgyűlés) az (1) bekezdés szerinti munkáltatói intézkedéssel kapcsolatos álláspontját a munkáltató tájékoztatásának átvételétől számított nyolc napon belül írásban közli. Ha a tervezett intézkedéssel nem ért egyet, a közlésnek az egyet nem értés indokait is tartalmaznia kell. Ha a szövetség (közgyűlés) a véleményét az e bekezdésben meghatározott határidőn belül nem közli a munkáltatóval, úgy kell tekinteni, mintha a tervezett intézkedéssel egyetértene.

(10) A választott taggal szembeni rendkívüli felmondás esetén a (7) bekezdésben foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a szövetség (közgyűlés) a tervezett intézkedéssel kapcsolatos véleményét a munkáltató tájékoztatásának átvételétől számított három napon belül köteles közölni.

(11) A (6) és (7) bekezdésekben meghatározott védelem a tisztségviselőt megbízatásának idejére, illetve annak megszűnését követő egy évre illeti meg, feltéve, ha tisztségét legalább hat hónapon át betöltötte.

9. § (1) A szervezet alapszabályában kell meghatározni

a) a szervezet nevét, célját, székhelyét és annak a társaságnak a nevét, amelynek vagyónrészét a szervezet megvásárolja;

b) a szervezet képviselőjének nevét;

c) a közgyűlés összehívásának módját, határozatképességét, és határozatképtelenség esetére az eljárás módját, a szavazati jog gyakorlásának feltételeit és módját;

d) az ügyintéző szerv tagjainak számát, választásuk módját, hatáskörüket és működésük időtartamát;

e) a résztvevők befizetéseinek módját és mértékét;

f) a szervezet tulajdonában lévő vagyonrésznek a résztvevők tulajdonába kerülésének módját, elosztásának elveit;

g) a résztvevők tulajdonába került vagyonrész visszavásárlásának szabályait, értékesítésük esetén az elővásárlási jog gyakorlásának módját;

h) a határozatok közzétételének módját;

i) a szervezet megalakulását követően a munkavállalók csatlakozásának szabályait;

j) a résztvevők jogait és kötelezettségeit, ideértve a társaság kezessége hiányában (3/A. §) a résztvevőket - elhatározásuk alapján - terhelő egyetemleges felelősség módját és feltételeit;

k) a hitel, illetőleg a részletek teljes törlesztése után a szervezet tulajdonában maradó vagyonrész elidegenítésének szabályait;

l) a szervezet megszűnése esetén a vagyon felosztásának elveit;

m) mindazt, amit a résztvevők az alapszabályban szabályozni kívánnak.

(2) Az (1) bekezdés *f)* pontja szerinti elvek alapján olyan elosztási arányokat kell megállapítani, amelyeknél - a saját erőből megvásárolt vagyonrészeket figyelmen kívül hagyva - érvényesül az a követelmény, hogy az egyes résztvevők által - azonos időtartamra vonatkozóan - megszerezhető vagyonrészek között

a) elosztásonként tizenötszörösnél nagyobb különbség nem lehet.

b) a szervezet általi tulajdonszerzés időpontjában egy résztvevőre átlagosan eső és a résztvevő által halmozottan ténylegesen megszerezhető vagyonrész legnagyobb mértéke között tizenötszörösnél nagyobb különbség nem keletkezik.

(3) A rendszeres havi munkabér bármely okból történő megállapítása során a távolléti díj kiszámítása esetén figyelembe veendő jövedelmek együttes nettó összegét kell irányadónak tekinteni. Ha a munkaviszonyban álló résztvevő az elszámolási időszakban vagy ezek egy részében havi munkabérben nem részesült, úgy az említett időtartamra vagy annak megfelelő részére, a vele azonos vagy hasonló munkakörben foglalkoztatott, és a munkáltatónál azonos vagy hasonló időtartamban fennálló munkaviszonnyal rendelkező munkavállaló előbbiek szerint számított havi munkabérét kell figyelembe venni.

Indokolás.

Az MRP tv. nem tartalmaz un. tisztességségi szabályokat, de az ÁPV Rt. kezdettől adott ki és szankcionálta is. A törvényi szabályozás tehát indokolt. A szabályozás azonban az államigazgatási eljárás szakaszán a Szövetség ÁPV rt. 1992. év óta alkalmazott követelményét tartalmazó előterjesztéséhez mérten módosult, s ez a kiskeresetű törzsgárda tagoktól vesz el elosztásonként jelentős arányú tulajdont (MRP Tv. 9. § /2/ bek. a. pontba foglalt elosztásonkénti munkabéerarány kontroll). Erre tekintettel az előterjesztő által ismert MRP szervezetek többsége – bár kötelező – az érintettek hozzájárulásával nem alkalmazza. Helyette az ÁPV Rt. követelményét terjesztjük elő választható változatként. A gyakorlatot javaisoljuk törvénybe foglalni, azaz választhassanak a szervezetek a két változat között.

A bevezetett második korlát személyenkénti halmozott tulajdonszerzési korlát, teljesn úk. Sajnálatosan általános jelenség, hogy nem értik. Alkalmazása indokolt. Előfordulhat azonban az az eset, hogy annyira lecsökken az MRP-ben résztvevők száma, hogy e korlát miatt a szervezet vagyona ingyenesen teljes egészében nem osztható fel résztvevők között. Ez azonban nem gond: piaci áron kell kiárúsítani. A felső korlát a törvény megszövegezésében: az egy résztvevő által a futamidő alatt halmozottan megszerezhető összes vagyონrész mennyiségéről van szó. Ezt a halmozott jelző beépítésével igyekeztünk világossá tenni.

10. § (1) A szervezet közgyűlésének vagy ügyintéző szervének törvénysértő határozatát bármely résztvevő - tudomására jutásától számított 30 napon belül - a bíróság előtt megtámadhatja.

(2) A határozat megtámadása a határozat végrehajtását nem gátolja, a bíróság azonban indokolt esetben a határozat végrehajtását felfüggesztheti.

11. § A szervezet felett az ügyészség a reá irányadó szabályok szerint törvényességi felügyeletet gyakorol. Ha a működés törvényessége másként nem biztosítható az ügyész a bírósághoz fordulhat.

12. § A bíróság az ügyész és a résztvevő keresete alapján:

a) megsemmisítheti a szervezet törvénysértő határozatát, és szükség szerint új határozat hozatalát rendelheti el;

b) a működés törvényességének helyreállítása céljából összehívhatja a közgyűlést;

c) ha a szervezet működésének törvényessége másként nem biztosítható, tevékenységét felfüggesztheti, és ellenőrzésére felügyelő biztost rendelhet ki.

13. § A szervezet a tartozásaiért teljes vagyonával felel. A résztvevők saját vagyonukkal a szervezet tartozásaiért - a társaság kezessége hiányában a tulajdonukba adott minden, egyébként pedig a 19. § (1) bekezdése szerinti vagyónrész kivételével - nem tartoznak felelősséggel.

14. § (1) A szervezet az eladásra kínált vagyónrészt hitel vagy részletfizetés igénybevételével, valamint a (4) bekezdés szerinti saját pénzforrás felhasználásával

vásárolja meg. Az állami vagyonkezelő szervezet által történő értékesítés esetén a kárpótlási jegyet névértéken, a hitel, illetve részletfizetéshez szükséges saját pénzforrásként kell figyelembe venni.

(2) A szervezet a hitel vagy részletfizetés igénybevételével megszerzett vagyონrész - a résztvevők részére való átruházás kivételével - a törlesztés befejezéséig nem idegenítheti el, azon a hitelező hitelintézetet, illetve részletfizetés esetén az eladót zálogjog illeti meg.

(3) A törlesztés tartama alatt a szervezet által bármely forrásból megszerzett vagyónrészre jutó nyereséget (osztalékot) az esedékes éves kamat és az esedékes éves törlesztő részlet mértékéig a fennálló tartozás kielégítésére kell fordítani. Ez az előírás irányadó a törlesztés folyamán a résztvevők tulajdonába került vagyónrészekre jutó nyereség (osztalék) tekintetében is. A társaságot - kezesi felelőssége körében - az esedékessé vált kamatkövetelés és törlesztő részlet mértékéig készfizető kezeség terheli, ha ennek összege az adózott nyereség és az eredménytartalék szervezetre jutó részéből fedezhető lenne, de a társaság ennek kifizetését - a szervezet kifejezett kérése ellenére - megtagadja.

(4) Az állami vagyonkezelő szervezet által történő értékesítés esetén a hitel és részletfizetés nyújtásának feltétele, hogy a szervezet saját pénzforrással rendelkezzen. A saját pénzforrás mértéke az egy résztvevőre átlagosan jutó vagyónrész vételárának függvényében az alábbiak szerint alakul:

Az egy főre átlagosan jutó vételársávok	A saját pénzforrás alapja	A sávba tartozó rész %-a
---	---------------------------	--------------------------

0 és 5 M Ft között	0 Ft és	2%
5 M Ft felett	100 000 Ft és	15%

A saját erő fentiek szerinti részarányát a szervezet által megvásárolt vagyónrészre vetítve kell megállapítani.

(5) Az állami vagyonkezelő szervezet által történő értékesítés esetén a hitel és részletfizetés futamideje legfeljebb 15 év, amelyből legfeljebb 3 év a türelmi idő.

(6) Az állami vagyonkezelő szervezet által történő értékesítés esetén a hitel visszafizetéséért, illetőleg a részletfizetés teljesítéséért - a 14. § (2) bekezdésében és a 19. § (1) bekezdésében foglalt zálogjogot meghaladóan nyújtott egyéb biztosíték hiányában - a társaság kezesként felel.

(7)

15. § (1) Az állami vagyonkezelő szervezet tulajdonában lévő vagyონrész megvásárlásához nyújtott hitel kamata az Egzisztencia hitel mindenkor kamatfeltételeivel azonos (MRP hitel). Az állami vagyonkezelő szervezetnek a kedvezményes hitelkonstrukcióval finanszírozott bevételét teljes egészében az államadósság csökkentésére kell fordítania.

(2) Az állami vagyonkezelő szervezet tulajdonában lévő vagyónrész részletfizetés keretében történő értékesítésének feltételei - a kamatrés kivételével - meg egyeznek az (1) bekezdésben foglaltakkal.

Az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyon értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény 55-57. §-aiban szabályozott munkavállalói kedvezményes vétel esetén a részletfizetés engedélyezése kötelező, ha bármely okból nem vehető igénybe MRP hitel.

Indokolás:

2002, szeptembere óta érdemben nem folyósítanak a bankok MRP hitelt, mert Kormányutáshoz van kötve, s a Kormányok utasítást ismereteink szejnt egyetlen esetben sem adtak. A Szövetségünk a Miniszterelnök úrig bezárólag minden illetékest sikertelenül keresett meg, ezért az összhang megteremtése érdekében javasoljuk az MRP és privatizációs törvény módosítását. A problémát úgy javasoljuk megoldani, hogy az ÁPV Rt. legyen köteles a privatizációs törvény 55-57. §-ában szabályozott kedvezményes munkavállalói kivásárláshoz részletfizetési kedvezményt adni. E nélkül a munkavállalók helyett a befektetőké lesz nyomott áron ez a vagyónrész mennyiség. Ez történt a közelmúltban a Hungexpo Zrt-nél.

16. § (1) A szervezet a 14. és 19. §-ban foglaltakon túlmenően egyéb gazdasági tevékenységet csak a célja megvalósításának elősegítése érdekében folytathat. A társaság e törvény alapján fennálló kezesi felelőssége a szervezet egyéb gazdasági tevékenysége során keletkezett tartozásokra nem terjed ki.

(2) A szervezetre beszámolás és könyvvezetés szempontjából az egyéb szervezetekre vonatkozó számviteli szabályokat kell alkalmazni.

(3) A szervezet bevételei közé tartozik a társaság által átutalt összeg, a résztvevők, más természetes és jogi személyek befizetései, valamint a szervezet tulajdonában lévő vagyónrész után járó osztalék (hozadék), a vagyónrész elidegenítéséből származó bevétel, továbbá a végzett gazdasági tevékenységéből származó bevétele.

Indokolás:

Az MRP tv. 2004. évi –utolsó – módosítás megengedte az MRP részére **gazdasági tevékenység végzését, de nem rendelkezett bevétele bevételkénti elszámolásáról. Ezt pótoljuk.**

(4)

17. § (1) A szervezet a vagyonrész tulajdonából eredő tagsági jogait - az alapszabálynak megfelelően - képviselője útján gyakorolja. A szavazati jog gyakorlásával az alapszabályban meghatározott módon más résztvevők is megbízhatók.

(2) Ha az alapszabály úgy rendelkezik, hogy a törlesztés tartama alatt a társaság közgyűlésén (taggyűlésén) az általa megszerzett és a kezelésében lévő valamennyi vagyonrész tekintetében a szervezet gyakorolja a részvényesi (tagsági) jogokat, az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés e körben is irányadó.

18. § (1) A résztvevők számára az ügyintéző szerv elszámolási számlát, valamint részvény-, illetve üzletrész-számlát (a továbbiakban: részvénytáblázat) nyit. A részvénytáblázaton a résztvevő tulajdonába kerülő vagyonrész névértékét, az elszámolási számlán pedig azt az értéket kell feltüntetni, amelyre vonatkozóan a résztvevő már jogosultságot szerzett.

(2) A résztvevők számláin lévő összeg együttesen nem lehet több, mint a már le-törlesztett vagyonrész névértéke.

(3) A vagyonrész akkor kerülhet a résztvevő tulajdonába, és vezethető át a részvénytáblázatra, ha az elszámolási számlán szereplő összeg eléri a részvény névértékét, illetve üzletrész esetén megfelel az üzletrészre jutó törzsbetét mértékére vonatkozóan a gazdasági társaságokról szóló törvénynek a korlátolt felelősségű társaság tagjainak törzsbetétjei mértékére irányadó előírásoknak.

(4) A (3) bekezdés alapján történő tulajdonszerzés illetékmentes.

(5) Az alapszabály úgy is rendelkezhet, hogy a szervezet az általa megszerzett vagyonrészekből - a saját erőből megvásároltak kivételével - bizonyos mennyiségű vagyonrészt a belső vagyonrész-forgalmazás és a munkavállalói tulajdonlás e törvényben szabályozott formájának további működtetése érdekében a törlesztés befejezése után is a tulajdonában tart.

(6) A saját pénzforrás felhasználásával megvásárolt vagyonrészeket – ha az alapszabály eltérően nem rendelkezik - a szervezet köteles az egyéni befizetések arányában haladéktalanul a résztvevők tulajdonába adni. Ha ez maradéktalanul nem teljesíthető, a szervezet tulajdonában maradó vagyonrész ellenértékét ugyanilyen arányban az elszámolási számlán kell nyilvántartani. A társaság kezessége hiányában vagy ha a saját pénzforrást nem a résztvevők biztosították, a saját erőből megvásárolt vagyonrészek tulajdonba adására az alapszabály rendelkezése az irányadó.

Indokolás.

napon belül a résztvevő tulajdonába került vagyონrészeket visszavásárolhatja. A visszavásárlás jogát a szervezet az alapszabályban meghatározott értéken gyakorolja, amely azonban nem lehet kevesebb a forgalmi érték felénél. A szervezet a vételárat abban az esetben, ha a munkavállaló jogellenesen szünteti meg a munkaviszonyát, vagy azt a munkáltató rendkívüli felmondással szünteti meg, legfeljebb öt éven belül, egyéb esetekben két éven belül részletekben is teljesítheti. Ha a szervezet visszavásárlási jogával nem él, a törlesztés befejezéséig az (1) bekezdésben foglaltak az irányadók.

(5) A visszavásárolt vagyónrészekre - az alapszabályban meghatározott feltételekkel - a résztvevőket, a társaság többi munkavállalóját és a társaság tagjait - ebben a sorrendben - elővásárlási jog illeti meg.

(6) Az alapszabály eltérő rendelkezése hiányában a szervezetet az általa tulajdonba adott vagyónrészek tekintetében a törlesztés befejezése, illetve a résztvevői viszony megszűnése után is - visszavásárlási jogának gyakorlásától függetlenül - megilleti az elővásárlási jog, ha a vagyónrészt a résztvevő (volt résztvevő) kívánja értékesíteni. Egyebekben a törlesztés befejezése után az alapszabály rendelkezései mindaddig betartandók, amíg nem módosítják.

Indokolás-

E törvényhely módosítási javaslata csak fordít a választható lehetőségek között és a szervezet fennmaradása érdekében a törlesztés alatti elővásárlási jog fennmaradását preferálja megszűnése helyett.

A közérthetőséget szolgálja annak deklarációja, hogy a törlesztés befejezése után az a MRP tv. alapszabályba foglalt törlesztés alatti kötelező rendelkezései a törlesztés befejezése után is hatályban maradnak, ha az alapszabályt nem módosítják.

(7) E § rendelkezéseit a saját erő felhasználásával vásárolt vagyónrészek tekintetében nem kell alkalmazni, a társaság kezessége hiányában azonban vagy ha a saját pénzforrást nem a résztvevők biztosították, e rendelkezések alkalmazását illetően az alapszabály rendelkezése az irányadó.

EBH2004. 1043. II. *Az MRP szervezet által hitelből vásárolt, de a résztvevő tulajdonába még nem került részvényeknek a résztvevő tagsági viszonyának megszűnésekor történő visszavásárlása jogszabályba ütközik és a közérdeket is sérti [1992. évi XLIV. tv. (a továbbiakban: MRP tv.) 18. § (3) bek., 19. § (3) bek.; Ptk. 200. § (2) bek., 227. § (2) bek.].*

BH2004. 419. II. *A Munkavállalói Résztulajdonosi Program szervezet által hitelből vásárolt, de a résztvevő tulajdonába még nem került részvényeknek a résztvevő tagsági viszonyának megszűnésekor történő visszavásárlása jogsza-*

bálya ütközik és a közérdeket is sérti [1992. évi XLIV. tv. 18. § (3) bek., 19. § (3) bek.; Ptk. 200. § (2) bek., 227. § (2) bek.].

20. § (1) Ha a szervezet a hitelintézettel vagy az állami vagyonkezelő szervezettel szemben fennálló kötelezettségeinek esedékességgor nem tesz eleget, vele szemben végrehajtási eljárásnak van helye.

Indokolás.

Az egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 105/2004. (IV. 27.) Korm. rendelet a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésével egyidejűleg lépett hatályba, és hatályon kívül helyezte a 39/1984 ((XI.5.) MT. rendeletet.

(2) Ha a szervezettel szemben lefolytatott végrehajtási eljárás eredménytelen volt, erről a hitelintézet vagy az állami vagyonkezelő szervezet az okiratok egyidejű megküldésével köteles a bíróságot értesíteni, amely az ügyészség egyidejű tájékoztatása mellett a szervezetet azonnali hatállyal megszünteti. A megszüntető határozat ellen 15 napon belül fellebbezésnek van helye.

21. § A vagyonrészeknek nem az állami vagyonkezelő szervezet által történő értékesítése esetén a 14. § (1) és (4)-(6) bekezdésében foglalt rendelkezésektől az érdekeltek eltérhetnek.

22. § Ha más törvény rendelkezése alapján az állami vagyonkezelő szervezet privatizációs bevételeinek meghatározott része más szervezetet illet, úgy erre az e törvényben szabályozott kedvezményes hitelkonstrukció helyett - azzal megegyező feltételek szerint - részletfizetési kedvezmény nyújtható.

23. § Ha az állami vagyonkezelő szervezet a szervezet számára értékesít vagyonrészeket, a gazdálkodó szervezetek és a gazdasági társaságok átalakulásáról szóló 1989. évi XIII. törvény 21. § (1) bekezdését nem kell alkalmazni.

BH2001. 181. I. *Ha az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. (ÁPV Rt.) a részvénytársaságnál létrehozott MRP-szervezet részére értékesíti a részvényt, nem terheli a privatizációs ellenértékhányad megtérítésére vonatkozó kötelezettség [1989. évi XIII. tv. 21. § (1) bek., 1992. évi XLIV. tv. 23. §].*

BH2000. 65. *A részvénytársasággá átalakuló állami vállalat MRP szervezetét megillető privatizációs ellenértékhányad megállapításánál irányadó szabályok [1989. évi XIII. tv. 21. § (1) bek., 1992. évi XLIV. tv. 23. §, 1995. évi XXXIX. tv. 71. § (1) bek., 2/1998. PJE határozat].*

23/A. § Ha a társaság állami tulajdonban maradt vagyonrészét értékesítik, a társaságban részesedéssel rendelkező szervezetet az értékesítendő vagyonrészre elővásárlási jog illeti meg.

Az MRP szervezet megszűnése

24. § (1) Ha a szervezet valamennyi vagyონrész tulajdonjogát átruházta, vagy ha - a társaságnak más társasággal való egyesülése kivételével - az MRP-ben résztvevők létszáma a társaság munkavállalóinak legalább 25 százalékát éves átlagban nem éri el, az ügyintéző szerv 30 napon belül köteles a közgyűlést összehívni, amely a szervezet megszüntetéséről és vagyónának felosztásáról határoz.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak az irányadók akkor is, ha a társaság jogutód nélkül megszűnik.

(3) A szervezet e § (1)-(2) bekezdésében, valamint a 20. §-ban foglalt eseteken kívül csak a résztvevők többségi kezdeményezése alapján a társasággal, a hitelező hitelintézettel, illetőleg a részletfizetési kedvezményt nyújtó eladóval kötött megállapodást és a résztvevőkkel való végleges elszámolást követően szüntethető meg.

Indokolás.

A gyakorlatban rendkívül zavart okozott a résztvevőkkel való végelszámolás kifejezés e szakaszban, ezért a végelszámolás kifejezés helyett végleges elszámolást javasolunk. A végelszámolás t.i. fenntartott szó a társaságok végelszámolásáról szóló törvény léteire tekintettel. E törvény azonban nem vonatkozik az MRP szervezetekre.

Záró rendelkezések

25. § Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

26. § (1)

(2)

(3)-(5)

(6)

